

практика та досвід: науково-практичний журнал, серія Державне управління. – К. : ТОВ «ДКС Центр», 2018. Вип. 14. С. 79-83.

2. Вавренюк С.А. Проблемні питання підготовки висококваліфікованих кадрів вищої школи / С.А. Вавренюк // Інвестиції: практика та досвід: науково-практичний журнал, серія Державне управління. – К. : ТОВ «ДКС Центр», 2018. Вип. 21. С. 85-89.

3. Поступна О.В. Механізми державного управління вищою освітою на регіональному рівні: дис. ... канд. наук з держ. управління: 25.00.02. Харк. регіон. ін-т держ. упр.:Х., 2010. 321 с.

Василенко В.А.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ

Постановка проблеми. Глобальні інтеграційні процеси, що відбуваються в сучасному світі, не обійшли стороною жодну зі сфер людської діяльності: економіку, політику, освіту, культуру та багато інших. Під впливом останніх викликів сучасності освітня сфера зазнала значних змін і в результаті сама стала одним із ключових факторів кардинальної зміни суспільних систем. Відбуваються процеси глобалізації освіти, розгортаються в напрямку формування єдиного «освітнього простору», заснованого на інтеграції національних систем у світове освітнє поле. Сучасним суспільством пред'являються якісно нові вимоги до освіти, як до базової інституції, відповідальної за навчання і виховання підростаючих поколінь, підготовки їх до майбутнього життя. Як ефективний інструмент істотного підвищення рівня освіти сьогодні виступає дистанційна форма навчання.

Виклад основного матеріалу. Зроблений нами аналіз науково-педагогічних досліджень останніх років показує, що досить велику кількість робіт із загальнопрофесійної педагогіки присвячено вивченню такої інноваційно-освітньої технології як дистанційне навчання. Так, питання підготовки магістрів педагогіки вищої школи до роботи в системі дистанційного навчання було предметом наукового пошуку Мелюхіної Н. [6]. У статті Козубовської І., Попович І. проведено порівняльний аналіз дистанційної освіти у Великобританії та Україні. Авторами доведено переваги даної системи навчання для України на сучасному етапі розвитку освіти, особливо підкреслена доцільність вивчення та впровадження в Україні британського досвіду організації дистанційного навчання [5, с. 67-69]. Стаття Торгашової А. присвячена аналізу стану дистанційної освіти в Україні і характерних тенденцій розвитку, особливостей її модернізації в контексті входження вітчизняної освіти в світовий інформаційний простір. Автором

подано перелік переваг дистанційного навчання, принципи і вимоги до вдалої його реалізації, узагальнено зарубіжний досвід [9, с. 115-123].

У публікації Овчарук А. розкрито основні принципи застосування дистанційної освіти у закладах вищої освіти різних країн, наведено їх основні характеристики, а також проаналізовано ключові чинники, що впливають на створення систем відкритої освіти в Україні і за кордоном [8]. Наукова праця Грекова Е. присвячена вивченню тимчасових тенденцій розвитку дистанційного навчання в умовах інтеграції, досліджено фактори, які впливають на дію системи дистанційного навчання в Україні та світі [3]. У роботі Веремчук А. розкрито поняття «дистанційна освіта», визначено показники оцінки якості впровадження та застосування дистанційного навчання, виокремлені негативні сторони, описані підходи до вирішення існуючих проблем, а також намічені перспективи розвитку дистанційної форми навчання [2, с. 319-325]. Стаття Неверової А. і Барташук Н. присвячена можливостям розширення потенціалу традиційного дистанційного навчання за допомогою інтернет-технологій, описані підстави для їх трансформаційних змін і переваги використання [7, с. 31-37]. У дослідженні Денисової Т. проаналізовані проблеми організації педагогічного супроводу дистанційного навчання студентів, що виникають у процесі взаємодії суб'єктів дистанційного навчання; розкриті особливості взаємодії «педагог-студент» і організація навчального матеріалу при дистанційному вивченні дисципліни «іноземна мова» [4, с. 173-177]. У роботі Вайнштейн Ю. розглянуті основні глобальні педагогічні проблеми організації дистанційного навчання, виокремлені локальні педагогічні проблеми, що виникають при впровадженні інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес і організації педагогічної системи дистанційного навчання [1, с. 64-70].

Існуюча в Україні система дистанційної освіти базується на ряді принципів: безперервність (забезпечує функціонування всіх рівнів, які прийняті в системі безперервної освіти в Україні); демократизація (надає рівні можливості всім навчальним закладам у вирішенні нормативно-правових, навчально-методичних, фінансово-економічних питань); інтеграція (створення віртуальної електронної бібліотеки навчальних дистанційних курсів, банків даних тощо); глобалізація (вільний доступ до інформаційних ресурсів, організація навчальних процесів із використанням сучасних комунікаційних мереж).

Висновки. При дистанційному навчанні студент і викладач існують в навчальному процесі як паралельно, використовуючи засоби комунікації, за допомогою яких можуть одночасно взаємодіяти один з одним, так і послідовно, коли студент виконує будь-яку самостійну роботу. Необхідно також відзначити, що використання даного режиму робить неможливим забезпечення достовірності того, що отримані від студента матеріали для перевірки дійсно підготовлені без сторонньої допомоги. На сьогодні це основна проблема, з якою стикаються педагогічні працівники закладів вищої освіти при впровадженні системи дистанційної освіти. Тому для більш повного і об'єктивного контролю знань необхідним є постійне і оперативне спілкування, для якого можна

використовувати онлайн чати, дискусії, відеоконференції. Дистанційне навчання в Україні затвердило себе як прогресивна освітня технологія ХХІ століття, яка найбільше відповідає сьогодинішнім потребам суспільства в забезпеченні доступності вищої освіти, а також надає можливість швидкої професійної перепідготовки, підвищення кваліфікації, навчання без відриву від основної діяльності, незалежно від тимчасової зайнятості і місця проживання.

Підсумовуючи, зауважимо, що в умовах, які склалися в Україні, дистанційна форма навчання є надзвичайно актуальною. Саме сьогодні систему дистанційної освіти ми розглядаємо не як альтернативну систему навчання, а як таку, що доповнює традиційну, дозволяє максимально оптимізувати навчальний процес із точки зору навантаження викладача і студента, а використання сучасних інформаційних технологій підвищує ефективність освітньої діяльності, сприяє більш глибокому ціннісно-орієнтованому становленню майбутнього фахівця.

Література:

1. Вайнштейн Ю. Проблемы развития дистанционного образования. Science Time. 2014. № 10. С. 64-70.
2. Веремчук А. Проблеми і перспективи дистанційного навчання у ВНЗ. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2013. № 7. С. 319–325.
3. Греков Є. А. Фактори розвитку дистанційної освіти в Україні та світі [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/3909/%AA>
4. Денисова Т. Педагогическое сопровождение дистанционного обучения студентов вуза. Вестник Бурятского государственного университета. 2013. № 1. С. 173-177.
5. Козубовська І. В. Британський досвід дистанційного навчання / І. В. Козубовська, І. Є. Попович // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Говерла. 2013. Вип. 29. С. 67–69.
6. Мелюхіна Н. Підготовка магістрів з педагогіки вищої школи до роботи в системі дистанційного навчання. дисертація канд. пед. наук: 13.00.04. Запоріжжя. 2012. 200 с.
7. Неверова А. Инновационные технологии в дистанционном образовании / А. Неверова, Н. Барташук // Общество: социология, психология, педагогика. 2015. № 3. С. 31-37.
8. Овчарук О. Розвиток дистанційного навчання та становлення систем відкритої освіти в світі: сучасні тенденції [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/socgum/pspo/2007131/docpdfOvcharuk>.
9. Торгашова А. В. Сучасні тенденції розвитку дистанційного навчання у вищій освіті України. Збірник наукових праць «Педагогіка та психологія». Харків. 2014. № 46. С. 115-123.